

Aneks 04, Verzija 01

Dunav soja sistem provere zasnovan na rizika

Inspeksijski sistem Dunav Soje je zasnovan na riziku. Različite kategorija rizika se primenjuju kako bi se odredili nivoi rizika u određenoj proizvodnoj oblasti (F-SR) za proizvođače soje (proizvođači) i pojedinačni rizik za sve ostale sertifikovane kompanije u lancu nabavke.

Kategorije rizika se koriste kako bi se utvrdilo:

1. Učestalost inspekcija i nadzornih poseta od strane nezavisne treće strane (npr. nezavisno sertifikaciono telo);
2. Učestalost nadzornih poseta od strane Dunav Soja organizacije;
3. Primenljivost određenih zahteva za dodatnu kontrolu kvaliteta (npr. GMO i analiza pesticida).

1 Procena rizika za individualne proizvođače ili grupe proizvođača

1.1 Kategorije rizika

Na nivou proizvođača soje, definisane su sledeće kategorije rizika (a do e):

- (a) GMO kontaminacija:** Odnosi se na rizik da je Dunav Soja soja kontaminirana genetski modifikovanim materijalom. Ovaj rizik je zasnovan na situaciji sa GMO u datoj zemlji proizvodnje soje.
- (b) Geografsko poreklo:** Odnosi se na rizik da proizvod uopšte ne dolazi ili ne dolazi 100% iz Dunav Soja regiona. Ovaj rizik je zasnovan na geografskom poreklu Dunav Soja soje. Zemlje u kojima postoje samo regioni (samo jedan ili više oblasti u državi su locirani unutar Dunav Soja regiona) nose veći rizik.
- (c) Upotreba pesticida i prakse desikacije:** Odnosi se na rizik koji je u vezi sa upotrebom pesticida, uzimajući u obzir pravni okvir, nacionalnu listu odobrenih supstanci i nacionalnu praksu po pitanju desikacije. Ovaj rizik je zasnovan na proceni nacionalne sektorske legislative u poređenju sa EU propisima i drugim relevantnim dokumentima (npr. SZO preporučena klasifikacija pesticida po opasnosti¹).
- (d) Pravna usklađenost:** Odnosi se na rizik da proizvođači ne postupaju u skladu sa odgovarajućom regulativom. Ovaj rizik je zasnovan na 1) Globalnim indikatorima dobre uprave koje objavljuje Svetska banka² i 2) Procenom pravne usklađenosti država koju objavljuje SAI platforma³.
- (e) Konverzija zemljišta i proizvodnja soje u zaštićenim oblastima:** Odnosi se na rizik od konverzije ne-poljoprivrednog zemljišta u obradivo zemljište nakon 1. Januara, 2008. Ovaj rizik je zasnovan na 1) proceni promene upotrebe zemljišta za

¹ SZO preporučena klasifikacija pesticida po riziku, SZO, dostupno onlajn: <https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/332193/9789240005662-eng.pdf?ua=1>

² Globalni indikatori dobre uprave, Svetska banka, dostupno onlajn: <https://databank.worldbank.org/source/worldwide-governance-indicators>

³ Procena pravne usklađenosti država, SAI platforma, dostupno onlajn: https://saipatform.org/wp-content/uploads/2019/03/pr_country_legal_compliance_assessment_03.11.2019.pdf

relevantnu državu, u skladu sa PAS 2050-1 metodologijom⁴ i 2) dodatnim izvorima podataka, tamo gde je to moguće (npr. satelitska procena, pregled literature).

1.2 Matrica rizika

Procena rizika će uzeti u obzir kategorije rizika od a do e; rizik će biti procenjen po državama i biće rezimiran kao „stepen rizika za proizvodnu oblast” (F-SR).

Countries	GM-RL	ORIGIN-RL	PESTICIDE-RL	LUC-RL	LEGAL-RL	F-RL
Austria	1	1	1	1	1	0
Bulgaria	1	1	1	1	2	1
Croatia	1	1	1	1	2	1
Czech Republic	2	1	1	1	1	1
Germany	1	1	1	1	1	0
Hungary	1	1	1	1	1	0
Italy	1	1	1	1	2	1
Poland	1	1	2	1	1	1
Romania	2	1	1	1	2	2
Slovakia	2	1	1	1	1	1
Slovenia	1	1	1	1	1	0
Bosnia and Herzegovina	1	1	2	2	2	2
Moldova	3	1	2	1	2	3
Serbia	1	1	1	1	2	1
Switzerland	1	1	1	1	1	0
Ukraine	3	1	2	1	2	3

1.3 Učestalost inspekcija za individualne proizvođače i grupe proizvođača

Procena rizika zasnovana na kategorijama rizika a-e određuje učestalost inspekcije koju će sprovesti odobreno sertifikaciono telo. Za proizvođače ili grupe proizvođača, inspekcija će biti sprovedena najmanje svake tri godine. Proizvođači koji se nalaze u proizvodnim područjima sa najvišim GMO rizikom će biti pojedinačno sertifikovani i inspekcija će se vršiti svake godine.

Tip kompanije	Stepen rizika	Učestalost inspekcije
Proizvođač soje	F-SR 0	Inspekcija svake 3 godine
	F-SR 1	Inspekcija svake 2 godine
	F-SR 2	Godišnja inspekcija
	F-SR 3	Godišnja inspekcija

⁴ Direkta procena promene upotrebe zemljišta, Blonk konsultanti,, dostupno na: <https://www.blonkconsultants.nl/portfolio-item/direct-land-use-change-assessment-tool/?lang=en>

2 Procena rizika za sertifikovane kompanije u lancu nabavke

2.1 Kategorije rizika

Za sertifikovane kompanije koje nisu proizvođači u lancu nabavke (npr. kolektori, trgovci, prerađivači, proizvođači stočne hrane, marketari), biće uzet u obzir rizik od GMO kontaminacije.

2.2 Matrica rizika

Procena rizika će razmotriti rizik GMO kontaminacije Dunav Soja sertifikovane soje ili proizvoda od soje. Rizik se procenjuje za svaku kompaniju i svakoj će biti dodeljen **kompanijski nivo rizika** (videti R 02 do R 06b, tačka 1, za stepene rizika skladišta i primarnih otkupljivača soje (S-SR), trgovce sojom (T-SR), primarne prerađivače soje (PP-SR) i poljoprivredna prerađivačka preduzeća (PPP-SR)).

Tip kompanije	Stepen rizika	Definicija
Skladišta i primarni otkupljivači soje; trgovac sojom; primarni prerađivač soje	SR 0	Skladišti se, trguje ili prerađuje isključivo Dunav Soja sojino zrno.
	SR 1	Skladište se, trguje se ili se prerađuju isključivo non-GM kulture; skladišti se, trguje se i prerađuje i non-GM soja.
	SR 2	Skladišti ili prerađuje se samo genetski nemodifikovana soja, ali je moguće da se skladište ili prerađuju druge genetski modifikovane kulture (npr. kukuruz).
	SR 3	GM soja ili GM sojina sačma se skladište, trguju ili prerađuju*.

*Moguće samo za uljare i pržionice ukoliko su proizvodne linije 100% odvojene, fizički i tehnički, nije moguće za proizvođače hrane.

Tip kompanije	Stepen rizika	Definicija
Poljoprivredna prerađivačka preduzeća	SR 0	Samo „Dunav Soja“ stočna hrana.
	SR 1	Koristi se i druga bez-GMO stočna hrana (genetska nemodifikovanost je dokumentovana).
	SR 2	Koristi se i GM stočna hrana, ali u drugim proizvodim delatnostima (npr. sertifikovana hrana za koke nosilje & konvencionalna hrana za tovne svinje), GM stočna hrana ili sirovine se ne drže u istim objektima.
	SR 3	Koristi se i GM stočna hrana koja se nalazi u istim objektima ali su primenjene adekvatne mere za minimalizovanje rizika od GMO kontaminacije.

2.3 Učestalost inspekcije za sertifikovane kompanije u lancu nabavke

Procena rizika od GMO kontaminacije određuje učestalost inspekcije koju će sprovesti

nezavisna treća strana (npr. nezavisna sertifikaciona tela). Inspekcije na nivou proizvođača stočne hrane i proizvođača prehrambenih proizvoda će biti sprovedene u skladu sa standardima za bez-GMO inspekcije.

Tip kompanije	Stepen rizika	Učestalost inspekcije
Skladište i primarni otkupljivači soje	S-SR 0	Inspekcija svake 2 godine
	S-SR 1	Inspekcija svake 2 godine
	S-SR 2	Inspekcija svake 2 godine
	S-SR 3	Godišnja inspekcija
Trgovci sojom	T-SR 0	Inspekcija svake 2 godine
	T-SR 1	Inspekcija svake 2 godine
	T-SR 2	Nije primenljivo
	T-SR 3	Godišnja inspekcija
Primarni prerađivači	PP-SR 0	Godišnja inspekcija
	PP-SR 1	Godišnja inspekcija
	PP-SR 2	Inspekcija 2 puta godišnje (jedna nenajavljena)
	PP-SR 3	Inspekcija 2 puta godišnje (jedna nenajavljena)
Proizvođači stočne hrane	N.A.	Sprovodi se u kombinaciji sa bez-GM inspekcijom, najmanje 1 put godišnje
Poljoprivredna prerađivačka preduzeća	PPP-SR 0	Inspekcija svake 2 godine
	PPP-SR 1	Inspekcija svake 2 godine
	PPP-SR 2	Inspekcija svake 2 godine
	PPP-SR 3	Godišnja inspekcija
Proizvođači prehrambenih proizvoda i distributer	N.A.	Sprovodi se u kombinaciji sa bez-GM inspekcijom, najmanje 1 put godišnje